

Ekwo O-zì-iphe

¹ Owa-a bụ olu O-zì-iphe; mbụ nwa Dévidi, bụ eze lẹ Jierúsalemu.

² O-zì-iphe suru-a: “Iphe-mmanụ yẹe iphe-mmanụ bụ iphe-mmanụ! Iphemiphe tükoru bürü iphe-mmanụ!” ³ ?Bụ urwu gunu bẹ nemadzụ erita l'iphe, bükpoo akanya, oosegbu onwiya lẹ mkpula ẹnyanwu-a?

⁴ Qobujeru; ọgbo ọwa -futa l'ọ noo jasụ l'ọ bvụ. Ọgbo ọzo afutakwa bya anoo jasụ l'ọ bvukwapho. Obenu lẹ mgboko-a anodujeephog'ọ no. ⁵ Ẹnyanwu awajé chia nyihu; gbaru kparakpara; gbaphu azụ l'eka ooshije waa.

⁶ Pherephere -zita l'o ziru laa ndohali; ziru laa isheli; ziphee mgburugburu mgburugburu; ziru laphu azụ l'ibiya ọphu o shi wata ezizi. ⁷ Nggele l'ophu asokota asoba l'enyimu. Ole ẹnyimu te ejidu ejiji. Ọ bürü eka nggele shi asofutagbaa bẹ ọoso-phukwapho azụ. ⁸ Iphemiphe tuko tufukotawa ẹhu; k'ophu ọnụ amaedu g'oo-pfui ya. Ẹnya ta aphunyadaa uze l'ọ sụ lẹ ya humaghewaru; ọphu nchị anunyadaa iphe l'ọ sụ lẹ ya nụjiwaru. ⁹ Iphe, shi dù nụ bụ iphe, e-mechaa dù nụ. Ọ bürü iphe, e mehawaru bẹ ee-mephu azụ; k'ophu bụ l'ọ tọ dùdu iphe, bụ iphe ọphúú lẹ mkpula ẹnyanwu-a. ¹⁰ ?Ọ dùru iphe, dù nụ, nemadzụ a-sụ g'e lenu; l'iphe ọwa-a bükwa iphe ọphúú? Iphe ono dujehaakwa ụzenya ụzenya.

Ọ dujehawa tème o rwua l'ogbo k'anyi. ¹¹ Iphe, gbahawaru nü bẹ a ta nyataéduru; tème ọphu e-mechaa dù nü bẹ ogbo ọphu e-mechaa tsota iya nü ta anyatakwaphe.

Mmamiphe bụ iphe-mmanụ

¹² Su-a; mbeduia, bụ O-zì-iphe-a shi buru lẹ Jierúsalemu buru eze ndu Ízurèlu. ¹³ Mu woru ọkpoma zia l'egude mmamiphe chọo mēkpoo nwụa iphemiphe, eemekpoo lẹ mkpula igwe-a. Ọ buepho l'oo akanya aphụ bẹ Chileke meru g'unwu-eliphe seje. ¹⁴ Mu lewaru ẹnya l'iphemiphe, eeme lẹ mkpula ẹnyanwu-a bya ahụma l'o tuko buru iphe-mmanụ; bya aburu achị pherephere oso. ¹⁵ Iphe, gberu nggo bẹ e tee mekotaekwa g'o pfuru nhamunha; ọphu aagujedu iphe, adudu adudu ophu l'ogu.

¹⁶ Mu bya arịa l'ime obu mu su lẹ mmamiphe bẹ mu makpooru shii; mbụ maghata iphe, bükpoo ndu vuhawa mu uzo buru eze lẹ Jierúsalemu. Ọ tọ dukpodaa gẹ mmamiphe; yee nkwanmenya jeru iya, mu atukoadarу ma-fushichaa. ¹⁷ Mu bya eyemia ishi l'eme gẹ mmamiphe doo mu ẹnya; bya emekwapho g'eme beebeebee doo mu ẹnya; waa eme eswe. Obenu l'iphe, mu nwütaru bụ l'iphemiphe onoya bụ achị pherephere oso; ¹⁸ kèle oke mmamiphe bẹ oke nggumaphu tso l'azụ; mbụ lẹ nemadzu - nodu aka amaru iphe; iphe, a-nodu akpatsu iya aphụ aka shii.

2

Ehu-utso bụ iphe-mmanụ

¹ Mu bya aria l'ime obu mu sụ: "Gẹ mu bya ahüeshikwa ẹhu-ütso ama gẹ mu maékwaru g'ootso-be ütso." E mechaa; mu hümakwapho l'ono bükwapho iphe-mmanụ. ² Achi ọchi bẹ mu hümari l'oo iphe-eswe; teme ?o dürü urwu, amadụ e-rita l'ehu-ütso tö? ³ Mu bya eyemia ishi l'angu mée; gude iya dñaha onwomu obu; gẹ mu eshi nno nmata eme eswe akpa. Ole mmamiphe mu meléru-a; mu maru iphe, mu eme; k'ophu mu e-shi l'eka ono maru iphe, gbaru nemadzụ l'ememe lẹ nwujiku ole mole, ẹphe a-nọ lẹ mkpula igwe-a.

⁴ Mu bya eyemia ishi l'oke akanya. Mu bya akpúshiaru onwomu ụlo; bya agbashiарu onwomu opfu-vayinu. ⁵ Mu bya agbashiạ mgbabu; bya akpúshia eka atúta ịphóró ye iya; bya eshi ishi lanụ yeschia oshi-omí, dùgbaa l'udu iya l'udu iya l'ime iya. ⁶ Mu bya atúshia okpuru, ee-gudeje agba mini l'oshi, mu yeshiru eyeshi. ⁷ Mu bya agbashiạ ohu; unwoke mẹ ụnwanyi; teme a nodu anwúshikwaru mu pho ohu l'unuphu. Mu nwekwarupho eswi; nweru aturu; mẹ eghu; mbụ nweru iphe-edobe, kakota iphe, ndu vuahawaa mu ụzo bürü eze lẹ Jierúsalem̄u nwejeru shii. ⁸ Mu bya akpaaru onwomu ęku mkpola-ochaa waa mkpola-ododo; mékpo ęku, shi l'eka ndu eze; waa ndu ọhozo. Mu bya ahọ oğbo ebvụ; ụnwanyi mẹ unwoke; bya edophee onwomu ụnwanyi, bụ ndu emeje g'ehu tsọ̀ unwoke ütso.

⁹ Tòbudu iya bụ; mu bya enweru iphe, kakota iphe, ndu vuahawaa mu ụzo bürü eze lẹ Jierúsalem̄u shi nweru. Mu ha shii egube ono; bya egudeékwapho mmamiphe mu gẹ mu gude

iya. ¹⁰ Ophu ọ dudu iphe, ẹnya mu húmaru; ọ gua mu egu, mu ahajé; ọphu ọ dukwapho iphe, emeje g'ehu tsọ obu mu ụtso, mu hajeru ememe. Akanya, mu esekpọ esese bẹ emeje g'obu tsọ mu ụtso. Ọ búru iphe ono bú urwu, mu ritaru iya. ¹¹ Ole ọ bú; teke mu byaru bya egbua igo l'iphemiphe ono, mu gude ẹka mu mekota ono; mbúkpoo iphe ono, mu sekötaru akanya iya ono; mu maru l'iphemiphe ono búkota iphemmanụ yee achi pherephere oso; l'ọ tọ dudu urwu, nemadzú ritaru lẹ mkpula ẹnyanwu-a.

¹² Tòbudu iya bú; mu bya eworu egomunggo mu zia l'ari kẹ mmamiphe; yee ọbvu-ememe; yee eme eswe. Mbú-a; ?búba gunu bẹ onye a-nó-tsota eze e-mebaa, a-ka ọphu o mewaru? ¹³ Mu bya ahúma lẹ mmamiphe ka eme eswe ree; egube ono, iphóró ka ọchii ree ono. ¹⁴ L'onye maru iphe gude ẹnya aphụ uzo; obenu l'onye-eswe anoduje erwu ije orwu l'ishi. Mu húmakwanu l'ephenebo ono a-tuko laa l'ite lanu. L'oo iphe, meru onye mmamiphe búkwapho iphe, e-me onye-eswe.

¹⁵ Mu bya arịa l'ime obu mu sụ: "Iphe-a, meru onye-eswe-a l'e-mechakwaa mee mbédúa. ?Buhunu gunu bẹ mu ritaru l'abubu, mu bú onye maru iphe?" Mu byakwa arịa l'ime ọkpoma mu sụ: "Iphemiphe-a tükokwarupho búru iphemmanụ." ¹⁶ Noo l'oo g'oo-dụ onye mmamiphe búkwapho g'oo-dụ onye-eswe. Ọ tọ dudu g'aano-beru l'a nyatabuhu onye maru iphe; ọphu ọ dukwapho g'aa-nó-beru l'a nyatabuhukwapho onye-eswe. Mu bya ahúmakwapho l'e -rwua l'atatiphu bẹ aa-tuko g'ephe ha zohakota azoha.

L'oo g'anwūhu e-gbu onye maru iphe bụ g'oogbu onye-eswe. ¹⁷ Noo g'o gude ndzụ dù mu ashị; kèle iphemiphe, eeme lẹ mkpula ẹnyanwu-a bükota mu m kpatsu-aphụ. G'o ha tukorù bükotaru mu iphe-mmanụ bürü achi pherephere oso.

¹⁸ Iphemiphe, mu seru akanya iya l'eliphe-a bya adukota mu ashị; eshinu mu e-mechaa haarụ iya onye a-nq-tsota mu nụ; ¹⁹ l'ebé ama onye Ọbu ?oo-bürü onye maru iphe tọo onye-eswe? Ole oo onye ono, a-nq-tsota mu nụ ono e-nweru iphemiphe ono, mu deru ẹnya lẹ mini see akanya iya l'eliphe-a ono. Iphemiphe ono tükokwarupho bürü iphe-mmanụ. ²⁰ Mu bya ataaha onwomu ụta sụ: ?Bunaa gunu bẹ mu gudekpoo seahaa akanya esese ophu kpọ lẹ mkpula ẹnyanwu-a? ²¹ Lẹ nemadzụ e-gude mmamiphe iya yee nkwanmenya iya seębekpoo akanya; see erekete iya; l'o woru iphemiphe ono, o nweru ono haarụ onye eriduru aphụ iya. Mu bya elee iphe ono ẹnya húma l'o bụ iphe-mmanụ; bya abürü ejememe. ²² Mbua; ?bu gunu bẹ nemadzụ eseta l'akanya; yee photophoto, ọoku gude erigbu onwiya l'aphụ ozi, ooje lẹ mkpula ẹnyanwu-a? ²³ Kèle anqono, o nq ndzụ l'ophu bẹ o nökota iya eje iphe-ehuka; ozi, ooje nqdu abujeru aphụ dürü iya; o-be l'enyashi; egomunggo ta anqdudu iya l'eka lanụ. Sụ-a; iphemiphe ono tükokwaru bürü iphe-mmanụ.

²⁴ Oo ya bụ l'iphe, ka ree bụ gẹ nemadzụ rije g'o dù iya; nguje g'o dù iya; akanya, oose ejị iya ẹpho; kèle ono bẹ mu húmaru l'o shi

l'eka Chileke. ²⁵ Kéle-a; Chileke ta adụ; ?bu onye gege erije nri? Too ?bu onye bę ęhu gege atsoje ụtso? ²⁶ Kéle Chileke emeje g'onye dù iya l'obu bürü onye maru iphe; kwaa ęnya; teme ęhu atsoje iya ụtso. Obenu l'onye iphe-eji bę ọolojeru iphu ye l'akpa ęku kuberu onye dù Chileke l'obu. Onoya bükwarupho iphe-mmanụ bya aburu achị pherephere oso.

3

Iphemiphe nweru teke emeje iya

¹ Iphemiphe nwekwaru teke
eemeje iya;
mbụ l'iphemiphe,
eeme ememe nweru
teke eemeje iya lę
mkpula igwe-a.

² Teke aanwụ nemadzụ
anwụnwu dù;
teke aanwụhu anwụhu
dükwapho.

Teke eemebe iphe l'alị dù;
teke aakpata iphe,
e meberu l'alị akpata
dükwapho.

³ Teke eeme g'a nwụhu
anwụhu dù;
teke eeme g'a ka mma
l'iphe-ememe dükwapho.

Teke eetsukpɔshi etsukpɔshi
dụ;
teke aakpụ-li akpụ-li
dükwapho.

- ⁴ Teke aara ékwa dù;
teke aachi ḥochi dùkwapho.
- Teke aagu aphù dù;
teke eete ebvu dùkwapho.
- ⁵ Teke eetuphashị mkpuma
etuphashị dù;
teke aatụtukobe mkpuma
atụtukobe dùkwapho.
- Teke aanma akpa dù;
teke eesela onwonye
azụ dùkwapho.
- ⁶ Teke aachọ iphe achọcho dù;
teke aami ḥenya l'iphe
dùkwapho.
- Teke aakwakobè iphe
akwakobè dù;
teke eetupha iphe etupha
dùkwapho.
- ⁷ Teke aalajashị iphe alajashị
dù;
teke aagbakwa iphe
agbakwa dùkwapho.
- Teke aanodu ngguingguji
dù;
teke eeye ḥonu l'opfu
dùkwapho.
- ⁸ Teke eeye obu dù;
teke aadụ ashị
dùkwapho.
- Teke aalwụ ḥogu dù;
teke nchi-adụ-doo
dùkwapho.

⁹ ?Bu ḡunu b̄e onye akanya erita l'akanya, oose? ¹⁰ Mu h̄umawaru ivu, Chileke boru ndiphe. ¹¹ O deru ẹnya l̄e mini mee iphemiphe; ọ nodu l'ògè iya. Ọ bya emee amadụ g'ọ rije k'ojejoje. Ole amadụ ta adudu ike maeburu iphe, Chileke meru e -shi l'ishi jeye l'eka ọ bvuru. ¹² Ophu mu maru bu l'ọ t̄o dudu iphe, kabarụ amadụ ree; abudu g'ehu tsoje iya ọtso; l'oome iphe, dù ree teke ọ no ndzụ. ¹³ G'onyemonye rije g'ọ dù iya nguaje g'ọ dù iya; akanya, oose ejị iya ẹpho. Ọ ono bu iphe-oma, Chileke eme.

¹⁴ Iphe, mu maru bu l'iphemiphe, Chileke eme a-n̄o ojejoje. Ọ t̄o dudu iphe, ee-yekwa iya eyekwa; ophu ọ dudu iphe, ee-wofu iya ewofu. Iphe, o gude mee ya nno bu g'amadụ h̄umaje iya tsua yeba Chileke ebvu. ¹⁵ L'iphemiphe, dù n̄u shikpoo duhawaa. Iphe, l'e-mechaa dù n̄u shikwapho duhawaa. Ọ b̄uru Chileke e-me g'a nyata iphe, a zoharu azohā.

Ejo-ememe, jiru mgboko

¹⁶ Mu byakwa ahuma iphe ọzo l̄e mkpula ẹnyanwu-a: L'eka e gege anodu kpee ikpe, pfuru nhamunha b̄e a gb̄e nodu eme ejo-iphe; eka e gege anodu eme iphe, pfuru ọto b̄e a n̄okwapho eme ejo-iphe. ¹⁷ Mu bya arịa l'ime obu mu sụ: "Chileke e-mechakwaa tuko ndu pfuberekoto m̄e ndu ejo-iphe kpee ikpe; kele iphemiphe nweru ògè; mbu l'iphemiphe, eeme ememe nweru ògè teke eemeje iya." ¹⁸ Mu byakwa arịa ọzo sụ: "Chileke ahujekwa nemadzụ ama gude goshi ph̄e l'ephe l'anụ-egbudu bu iphe lanu. ¹⁹ Ọ iphe, eme nemadzụ emekwapho

anụ-egbudu; mbụ l'ọ iphe, swiru anụ-egbudu swiru nemadzụ. Oo g'ọnwu egbu ọphuu bụ g'oogbu ọphuu; ọ bụru g'ọphuu atụ unme bụ g'ọphuu atụ. O tọ dudu iphe, nemadzụ nweru gude ka anụ-egbudu. Iphemiphe tükoru bụru iphe-mmanụ. ²⁰ G'ephe ha tükoru ala eka lanụ. G'ephe ha tüko shi l'eja; ọ bụru l'eja bẹ ẹphe tükoru ala. ²¹ ?Bụ onye maru mẹ maa nemadzụ alajeephō l'eli eviya; k'anụ-egbudu nodu alaje l'alị?" ²² Mu húma l'ọ tọ dudu iphe, kabarụ nemadzụ ree, abụdu g'akanya, oose tsọ iya ụtso; kele ọwa iya bụ okiphe iya. Kele-a; ?bụ onye súru iya eduphu azụ g'ọ bya ahúma iphe, l'e-mechaa nwụa l'okotazụ iya?

4

¹ Mu byakwa elee ẹnya bya ahúma mkpawere, dugbaa lẹ mkpula ẹnyanwu-a. Mu bya ahúma ẹnya-mini ndu eeme mkpawere; l'ebé ẹphe enwe onye gberuma. Teme ndu ono, eme phẹ ewere ono nwekwarụpho iphe, bụ agbaru-ike phẹ; obenu ẹphebedua te nwedu onye asụ phẹ gberuma. ² Mu sụ lẹ ndu ọnwu gbuwaru, bụ iya bụ ndu ọphu nwụhuwaru anwụhu; bẹ ẹhu kakwa ụtso eme lẹ ndu nọkwadu ndzụ nta-a. ³ Ole onye ọphu ẹhu-ụtso nkiya ka k'ümadzu labo ono shii bụ onye ọphu e teke anwükpodanu anwụnwu ọphu; mbụ onye ọphu teke ahúmakpodanu ejo-iphe, eeme lẹ mkpula ẹnyanwu-a ahúma ọphu.

⁴ Noo ya; mu bya ahúma l'akanya, eesekpọ esese; mẹ ọphu e setawaru eseta bụ eka o shikota bụ l'ekoru nwibe onye okophoo.

Onoya bükwapho iphe-mmanụ; bya aburu achi pherephere oso. ⁵ Onye eswe achijeru eka ye l'iphu ụtapfu bya eria onwiya la kę mmanụ. ⁶ Ole o bụ; o kakwa ree l'e nweru iphe, jiru mkpoji-eka lanụ; ęhu dù onye ọbu guu; eme l'a chiru eka kwē l'akanya; eme g'eka labo ji, bụ iphe, tükoru bürü achi pherephere oso.

⁷ Mu byakwa ahụma iphe-mmanụ ozo, dù lę mkpula ẹnyanwu-a. ⁸ O dürü nwoke, bụ nkinyi, enwedu nwa nwoke; ọphu o nwedu nwune nwoke. O nodu anoduje ese akanya mkpurumkpuru. Ọphu ęku, o kpataru ejijedu iya ẹpho ejiji. Ọphu o teke aji-swee onwiya sụ: “?Bunaa onye bę mu eseru akanya-a? ?Bunaa gunu bę mu anashinnaa onwomu ęhu-utso egube-a?” Iphe, dù nno bükwa iphe-mmanụ; bya aburu nsegbu akanya.

⁹ Adụ ębo kakwa ree eme l'aswị nkinyi onye; kele ụmadzu labo a-kakwa onye lanụ eseta iphe. ¹⁰ Noo lę teke onye lanụ daru iko; onye ọphuu akwọ-lia ya. Obenu l'onye daru nụ; ọphu o nwedu onye kwọ-lia ya dükwa k'ayoru ọshi. ¹¹ Ozoo bụ l'umadzu labo -zee l'oshi bę oyi ta atsudu phę. Obenu l'o -bürü onye lanụ; ?denu g'ee-shi g'oyi ba nodu atsụ iya? ¹² Onye lanụ bę eemekpejekwa. Obenu ?a dù ębo ębe aakpa onye? Teme ọkpukpu, a chiru ęto ęto swia bę agbabu iya ta adükwa nphe.

¹³ Nwokorobya, enwedu iphe bya amaru iphe kakwa ree eme l'onye eze, nweru iphe bya aburu onye-eswe; bürü opfu nkiya anụ nkiya; ¹⁴ m'obeta nwokorobya ono shi l'ọka-

mkporo; ọzoo l'unuphu ndu akpa nri futa bya abahụ l'okwa eze iya. ¹⁵ Mu bya elee ẹnya hụma g'onyemonye, nọ ndzụ lę mkpula ẹnyanwu-a wufutaru je awụ-tsoru nwokorobya ono; mbụ onye eeme g'e gude dochia ẹnya nwoke ono, nweru iphe ono. ¹⁶ Ndu wụ-tsoru nwokorobya ono bükwa aguta aguta. Obenu l'ogbo ophu e-mechaa bya nụ ta abyadụ ekwe l'o dürü iphe, nwokorobya ono metakporu emeta ililekpoo. Ono bükwa iphe-mmanụ; bya aburu achi pherephere ọso.

5

Eri angu bụ iphe-mmanụ

¹ Makwarụ g'i gude eje ije mè i nodu abahụ l'eze-ulo Chileke. L'i jeru angabé nchị l'iphe, eepfu kakwa ree eme l'i jeru egwe ejá onye-eswe; kèle ndu eswe ta amajekwaru l'oo iphe-eji bę ẹphe eme nno. ² G'ire ba atsụnukakwa ngu nkọ; ophu okpoma anodukwa etsu ngu gbudugbudu k'epfukebe opfu l'iphu Chileke; kèle Chileke nökwa l'igwe; gubedua nodu l'eliphe-a; noo g'o gude opfu je alwa ngu alị l'ọnụ! ³ Oo g'aarwoje nrwọ mè ọriri paa eka-a bụ ge mkpokoro opfu apajẹ eka mè e pfunuka opfu igwerigwe. ⁴ I -kwee ukwe emeru Chileke iphe; ba nökwa ọdu ememe iya; kèle umere onye-eswe ta adujekwa Chileke ree. ⁵ O kakwa ree mè i ribuduru angu eme iphe ililekpoo; eme l'i rifuru angu ememe iya; e mechaa ophu i međduru iya g'i pfuru. ⁶ G'o tọ bükwa iphe, i pfutaru l'ọnụ e-duba ngu l'eme iphe-eji. Ophu i

sukwa onye eje ozi l'eze-ulø Chileke l'iphe ono, i rifuru angu iya ono bø i tì madu teke i pfuru iya. Odumeka bø ii-gudekwa onu pfuta iphe, eghu Chileke eghu; l'o mebyishia eguru iphe, i shihawaa mee. ⁷ Mbø-a; arwo ikpoto nrwo; yee epfu ikpoto opfu tukokwaru buru iphe-mmanu. Oo ya bu le-a; tsujeephø Chileke ebvu.

Eku bu iphe-mmanu

⁸ O -duru eka i no; i huma l'e me ndu ükpa ewere l'eka ono; k'ophu bu l'e te kpejedu phø ikpe, pfuru oto; ophu e mejeduru nemadzø iphe, rwuberu iya nü; g'ø to dukwa ngu biribiri; kèle onye ha shii bø onye ozo, ka iya shii arajekwaru akpuru-ènya; teme l'ø dukwarupho ndu ozo, akaje èphenebo ono shii.

⁹ Iphe, e meberu l'egu bø onyemonye atukojekwa keta oke l'urwu, du iya nü; teme onye eze nodu eritajekwapho urwu l'iphe, a kpataru l'egu.

¹⁰ Onye yeru ènya l'okpoga bø okpoga te ejiekwa èphø. Ophu urwu ejijedu onye yeru ènya l'akpa ęku ejiji. Ono bükwapho iphe-mmanu. ¹¹ Eku -nodu abya; ndu e-ri iya nü abyakwaphø. ?Bükwanu gunu bø onye nwe iya nü erita iya; abudu g'o le iya l'ènya? ¹² Onye ese akanya bø mgbènya atsojekwa ütso; ?mè o riru nri shii; ?mè o riru nwanshji. Obenu l'oke ęku, onye nweru iphe kparu arwuje iya mgbènya.

¹³ O duru akpamara, mu humaru le mkpula ènyanwu-a. L'ęku bø onye nwe iya nü kparu dobe g'o gburwashì iya ęhu. ¹⁴ A nonyaa uburu bya ebuta nwoke ono; ęku iya ono laa l'iswi;

ophu o dudu ęku iya ono ophu o doberu nwa iya; kèle ọ bvueberu. ¹⁵ O kwa g'ọ dù teke o shi l'ephə ne iya bụ g'oo-dụ laa; mbụ l'o gba ęka teke ọ byaru; ophu o dudu akanya ono, oose ono, duru ophu oo-gude ala. ¹⁶ Ono bükwapho akpamara. Mbụ l'oo g'ọ dù teke ọ byaru bụ g'oo-dụ laa. ?Bụ urwu gunu bẹ o ritaru l'akanya, o seru doberu pherephere; ¹⁷ yee anqono, ọ nokotaru l'ochii l'eliphe-a mgburugburu takota kpookpookpo; bya atsukota pfupfupfu; teme e mekota iya iphe ęhu-eghu?

¹⁸ Oo ya bụ l'iphe, mbedua húmaru l'o dù ree; bya aburu iphe, gbaru l'ememe bụ g'amadụ ria g'ọ dù iya; ngua g'ọ dù iya; túsaru ęhu l'akanya, oose le mkpula ęnyanwu-a le nwujiku olemole, ọo-nọ l'eliphe-a, bụ nwophu Chileke nṣru iya; kèle oo ono bụ okiphe nkiya. ¹⁹ Teme onyemonye, Chileke nṣru ęku; yee iphe-enweru; yee ike, oo-gude ria ya; mbụ onye duru ike nata oke ophu o keru nụ iya; g'onye ono gudekwa ęhu-ütso see akanya, oose; l'ono bükwa iphe-oma, shi Chileke l'ęka. ²⁰ Egube onye ono ta adukwa teke oobvujeru shii ari kẹ nwujiku olemole, ọo-nọ le mgboko-a; noo kèle Chileke meru; ęhu-ütso ji iya obu; k'ophu bụ l'uzo ari ụdu ɔriri ono ta aduduru iya.

6

¹ O nwekwarupho ejio-iphe ozo, mu húmaru le mkpula ęnyanwu-a. Iphe ono bürü oke ivu, anyitsuta nemadzụ l'érwa. ² Le Chileke emeje nemadzụ g'o nweru ęku; yee iphe-edobe; teme g'ọ bürü onye aakwabẹ ùbvù; k'ophu bụ l'o tọ

dudu iphe, agụ iya nụ, ete erwujedu iya eka. Obenu l'e mechaaru ọphu Chileke ekwedu g'o ria ya; ọ bùchiaru onye ọhozo riru iya. Iphe ono bùru iphe-mmanụ; bya abùru akpamara.

³ Nemadzụ a-nwütachakpoo ụnwegirimma nwụ-rwua ụkporo ise; bya akakpoo nka shingushingu; ole ọ to dükpodaa g'o kahabé nka; ọ -bùru l'o to riduru ẹku ono, o seru akanya iya ono; ọphu e liduru iya ọkpobe elili bẹ mbédúa sùkwaru lę nwa, nwụhuru l'ephō teme a nwụa ya ka iya mma. ⁴ L'egube nwa ono bẹ iphe, ọ byaru ije iya bùkwa kẹ mmanụ; kele ọ tséru ishi l'abalị lashịa; ephā nwata ono nọ l'ime ochii phuhu. ⁵ A makwaru-a l'o tokọ huma-swee ẹnyanwu; ọphu ọ dudu iphe, ọ maru; ole ọ kaephō nwoke pho enweru ẹhu-guu; ⁶ m'obetakpokwaru nwoke ono nọ ndzụ noghata ụnu apha ise; l'ebé o ri ẹku, o setarụ. Noo kele ọ l'eka lanụ bẹ ẹphe tükoru ala.

⁷ Akanya, nemadzụ esekpọ esese bùkwa onu bẹ a tükoru iya eseru; ole onu teke asụ-swee lę ya ritawaru g'o dù iya ree. ⁸ ?Bụ gunu bẹ onye maru iphe gude ka onye-eswe? ?Bụ urwu gunu bẹ onye ụkpa ritaru l'amaru g'eeme umere, dù ree l'iphu ndiphe? ⁹ Iphe, nemadzụ nwewaa enwenwe kakwa ree eme l'ophu agụ iya g'o nweru iya; obenu l'o toko rwudu iya eka. Ono bùkwapho iphe-mmanụ bya abùru achi phērephēre oso.

¹⁰ Iphemiphe, dù adudu nwehawaru ẹphā; teme iphe, nemadzụ bùkpoo bẹ a mahawaru l'ono bụ iphe, ọo-bùru; ọphu nemadzụ ejedụ awata abarụ onye ka iya ike mba. ¹¹ Opfu -paa

igwe; mkpôkoro iya aka shii. Goshinu mu urwu, egube iphe ono abarù nemadzù. ¹² ?Bù onye maru iphe, dù nemadzù ree nta-a, ọ nọ ndzù-a; mbụ lè nwujiku olemöle, ọ nọ mkpôkoro ndzù l'eliphe-a, eme pherephere g'onyonyo-a? ?Ọ dukpooru onye a-dù ike karù iya iphe, e-mechaa mee lè m kpula ẹnyanwu-a mè ọ -nwuhuchaa?

7

Mmamiphe

¹ Epha oma kakwa manu-mbeleke, eshi mkpô ree; tème mbòku, nemadzù nwuhuru ka ree eme lè mbòku, a nwuru iya anwunwu.

² Eje l'unuphu, agalaba nwuru kakwa ree eme l'eje ẹka aabò iphe. Noo kèle anwuhu bụ iphe, nọ swiru onyemonye. Gẹ ndu ophu nọ ndzù nyatajékwa l'ọqo-dükwaphe pho nno.

³ Aphụ kakwa ree eme l'achi ṡichi; kèle eeshije l'iphu, adù ejí mee g'obu tüsahu.

⁴ Eka obu onye maru iphe anoduje bụ l'unuphu, agalaba nwuru; obenu l'eka obu k'onye-eswe anoduje bụ l'eka eeri gwoogwoo.

⁵ Angabé nchi lè mba, onye maru iphe abarù ngu kakwa ree eme l'angabé nchi l'ebvu, ndu eswe agu.

⁶ Oo ge nkü-agbagba anoduje agba kpitimku kpitimku l'oku, e shiberu ite-a bụ g'ochi, onye-eswe achì aduje. Ono bùkwapho iphe-mmanu.

⁷ Onye maru iphe; ọ nödu eme nemadzù ewere buakwaa onye-eswe; ọ bùru egube ono bẹ eri ụphalazu emebyi obu nemadzù.

⁸ Teke eemeghe iphe emeghe kakwa ree eme lẹ teke a watarụ iya awata.

Onye nweru nshirima kakwa onye eku onwiya ree.

⁹ Ta abükwaru onye obu-okable; kélé ọo onye-eswe edoje opfu l'okpoma.

¹⁰ Ba sükwa: “?Bunaa gunu meru g'o gude teke ndiche ka nta-a ree?” Kélé ęgube aji ono te erwubeduru onye maru iphe.

¹¹ O kwa g'enweru iphe dù ree bụ ge mmamiphe dükwapho; kélé onye maru iphe bẹ iphe kwewaru lẹ mkpula ęnyanwu-a. ¹² Ọo g'okpoga edomije onye nweru iya nụ-a bụ ge mmamiphe edomijekwapho onye maru iphe. Obenu l'eka amaru iphe gude kangoo bụ l'onye nweru mmamiphe akajé nka shii.

¹³ Leanaro ẹnya l'ozi, Chileke eje. ?Bụ onye suru eme iphe, Chileke meru o gbee nggọ g'o pfürü nhamụnha? ¹⁴ Mbóku -dürü ngu ree bụ g'i tee ęswa; teke mbóku dükwanuru ngu ejị g'i nyatajẹ l'ọ kwapho Chileke meru mbóku ọma bya emee njo mbóku. Ọo ya bụ l'ọ to dudu onye maru iphe, a-nwürü iya nụ l'iphi.

¹⁵ Lẹ mkpokoro ndzụ-a, mu dzụ-a bẹ mu humaakwaru iphe-a ęphenebo. Mbụ lẹ mu hụmaru onye pfüberekoto ęka ọola l'iphe, pfürü ọto; bya ahụma onye ejo-iphe ęka ọoka nka eje emekwapho ejo-iphe, oome. ¹⁶ Ta apfübenukakwa ęka ọto; ọphu i manükakwaru iphe; ono bükwa eyi onwongu iyi. ¹⁷ Be menükakwa ejo-iphe; ọphu i bükwaru onye-eswe. Ono e-mekwa l'i nwụhu teke i tigi nwụhudu. ¹⁸ Iphe, ka ree bụ g'i gude ọphuu gude

ophuu; l'onye atsü Chileke ebvu ta adükwa iphe, o byiru eka te ekeduru nü.

¹⁹ Mmamiphe emejekwa onye nweru iya nü g'o ka ụmadzu iri, bụ ishi mkpukpu ọkpehu.

²⁰ O tọ dükwa onye pfuberekoto l'eliphe-a l'ophu, a-sụ l'o toko meswee iphe-eji.

²¹ Ta angabẹ-dziyekwaru nchị l'iphe, ndiphe epfu; ọdumeka bẹ ij-nümakwa eka onye-ozi ngu akọ ngu ọnụ. ²² Teme i mawaru-a l'onwongu lę gubedua kowaru ndu ọzo ọnụ ugbo ole mole.

²³ Iphemiphe ono bükota mmamiphe bẹ mu gude hụa ya ama; mbụ lę mu sụru gę mu bya abükpoerupho onye maru iphe. Obenu lę mu jeru iya ememe; ọphu mu asudu iya.

²⁴ Mu maru l'iphe ono, eeku mmamiphe nọ üzanya üzanya; bya adụ omilomi shii; k'ophu bụ l'ọ tọ dudu onye sụru iya acho-vu. ²⁵ Mu bya aghaa iphu l'iphe edo ẹnya; bya egbushi ikpere meahaa gę mu maru: ?mu a-rwavu eka mmamiphe? mbụ gę mu maru g'iphe mgboko eje ala; mu amakwarupho g'eme ejo-ememe; waa eme bęebabee bụ-be iphe-eswe.

²⁶ Mu huma iphe, ka anwụhu atsọ ilu; mbụ nwanyị, obu iya bụ ọnyà; bya abụru ụgbu, e gude anmata ndiphe; g'o chí mkporo l'eka labo k'atuphu onye ọo-bụru yee ya. O buepho onye dù Chileke l'obu bẹ a-dụ ike nahụ iya nü. Obenu l'onye iphe-eji bẹ ọo-zụ gburumu pfuri. ²⁷ O-zì-iphe-a sukwapho: "Unu lekpodapho;" "wakwa iphe, mu rwavuru baa." "Mu shi abujeru; mu - wota ọwa; mu eyeköberu iya ọzo; gę mu shi nno maru g'iphemiphe gude anwükota. ²⁸ O bụru

teke mu achọ iya ọphu mu ahumaduru iya ono; bẹ́ mu húmaru ndú dù ụnu labo l'ükporo iri; ọ búru nwóke lanú kpoloko bụ́ onye obu gúru ìphóró. Obenu l'ọ tọ dùdu nwanyị lanú, mu húmaru, obu gúru ìphóró l'ime phẹ. ²⁹ Ọ búru iphe, mu chọ-vuru kpoloko bụ́ lẹ́ Chileke meru nemadzú g'ọ búru onye obu gúru ìphóró. Obenu lẹ́ nemadzú watarú akpa ejo ụzo.”

8

¹ ?Bụ́ onye a-sụ́ lẹ́ ya maru iphe? ?Bụ́ onye bẹ́ iphemiphe doru ẹnya? L'ọ kwa mmamiphe emeje g'iphu túsahu nemadzú; mbụ́ l'oomeje g'iphu gbapfube-buhu nemadzú agbapfube.

Eme iphe, onye eze pfuru

² Mejekwa iphe, onye eze súru g'i mee. Iphe, mu gude pfua nno bụ́ l'i riburu angú l'iphu Chileke l'ii-meje iya. ³ Te erijekwa nkwo li l'iphu onye eze; ọphu i pfujekwaru l'ejo-iphe; kélé ọ kwa iphe, dù eze ree bẹ́ oomeje. ⁴ Sụ-a; eshinu iphemiphe, onye eze pfuru bùwaa eka o jeberu ọgbúru; ?bụ́ onye bẹ́ ọnú dùkwanu k'asú iya: “?Bụ́ gúnu bẹ́ iime nno?” ⁵ Onyemonye, eme iphe, eze pfuru ta adùkwa iphe byaru eme iya nụ. Ọ bùkwanuru onye maru iphe a-maru teke oo-me iphe, o pfuru; maru g'oo-gude mee ya. ⁶ A makwaru-a l'iphe-ehuka, nemadzú eje bùwaa oke ivu, anyị ेrwa dapyabẹ́ iya. Obenu l'iphemiphe nwekwaru ògè; nweru g'eegudeje eme iya. ⁷ Eshinu ọ dùdu onye maru iphe, e-me l'iphu; ?bùkwanu onye a-sụ́ iya l'òwa-a iphe, e-mechaa mee nụ baa? ⁸ Ọ tọ dùkwa onye súru

esede pherephere; nokwapho g'o tọ dudu onye suru esede ndzụ iya mè mbóku anwụhu iya rwuepho. Oo g'o tọ dudu onye aagufuje g'o to jeshi ọgu; mè a -nodu alwụ ọgu-a; bù g'eme ejoiphe ta abyadụ aha ndu eme iya nụ.

Ndu ejio-iphe waa ndu pfuberekoto

⁹ Iphemiphe ono bẹ mu húmaru gẹ mu byaru bya eworu egomunggo mu zia l'iphemiphe, eemekpoo ememe lẹ mkpula ẹnyanwu-a. Mbụ teke ndu-ishi anoduje emekpa ndu nọ phẹ l'eka ẹhu. ¹⁰ Mu bya ahúma ẹka eeli ndu ejio-iphe. Mbụ ndu ono, shi anoduje eje nggede eje nggede alwa l'eze-ulò Chileke ono; mbụ ndu ono, e shi anoduje aja ajaja l'ime mkpukpu ono, ẹphe shi nodu eme ejio-iphe ono. Egube iphe ono bukwapho iphe-mmanụ.

¹¹ Oo kélé e teke ahù-kebedu ndu ejio-iphe ahùhù egwegwa meru iphe, o buepho iphe, jiru ndiphe obu bù eme ejio-iphe. ¹² O tọ dükwa m'obeta onye ejio-iphe mechakpoo iphe-ejí merwua ya ugbo ükporo ise; bya akaele-a nka nọo ọdu; bẹ mu maékwarupho l'onye atsụ Chileke ebvu bẹ oo-karụ ree; mbụ ndu akwabé Chileke ùbvù. ¹³ Kélé ndu ejio-iphe bẹ o tọo dükwaru lẹ ree; ophu ndzụ phẹ etsekwa rigorigo g'onyonyo. Noo l'ephe ta atsudu Chileke ebvu. ¹⁴ O dükwarupho iphe ozo, bù iphemmanụ, dù l'eliphe-a. Iphe ono bùru l'o dùru ndu pfuberekoto, anatajẹ ugwo, e gege apfụ ndu ejio-iphe; bya adükwarupho ndu ejio-iphe, anatajẹ ugwo, e gege apfụ ndu pfuberekoto. Ono bẹ mu sükwarupho l'o bù iphe-mmanụ.

15 Oo ya bu l'iphe, mbedula arı l'o ka ree ge nemadzụ meje iya bu g'ehu tsoje iya ụtso. Kele o tọ dudu iphe, kabaaru nemadzụ ree lẹ mkpula ẹnyanwu-a, abudu g'o rije g'ọ dụ iya nguje g'ọ dụ iya bürü onye ẹhu atsọ. Oo ya bu; ẹhu atsokwanu iya mè o -nodu ese akanya iya lẹ ndzụ ọwa-a, Chileke nṣuru iya lẹ mkpula ẹnyanwu-a.

16 Teke mu shi woru egomunggo mu zia l'amarụ iphe, bu mmamiphe yee ele ẹnya l'akanya, amadụ ese l'eliphe-a; mbụ l'akanya, oosekötaje eswe l'enyashi; mgbenya te eshitadụ iya ẹnya; **17** bẹ mu byaru ahụma iphemiphe, Chileke meru; bya amaru l'o tọ dudu onye iphemiphe, eme lẹ mkpula ẹnyanwu-a byaru edo ẹnya. Nemadzụ a-tükokwa ike iyamekota g'o doo ya ẹnya; ọle o tọ dudu onye a-dụ ike arwavu iya l'eka. Onye mmamiphe -súchakponu lẹ ya maru iya bẹ o too dokwanụ iya ẹnya ọkpobe edodo.

9

1 Mu bya atuko iphemiphe ono rịa bya elechaaya ẹnya maru l'onye pfuberekoto; mè onye maru iphe; mè iphemiphe, ẹphe eme tükoru dukota l'eka Chileke. Teme ophu o dudu onye amajẹ ophu e doberu iya ?bu n-yemobu töo ndümashi? **2** G'ephe ha bu iphe lanụ anwükota l'ehu phẹ; mbụ onye pfuberekoto mè onye ejio-iphe; onye eme ree mè onye eme ejị; onye aasọ nsọ mè onye a ta sọdu nsọ; mè ndu agwa iphe; mè ndu ta agwadu. Oo g'ọnwu l'ehu onye dù ree bu g'ọnwu l'ehu onye iphe-ejị. O bürü g'ọnwu l'ehu onye gürü enwa bu g'ọnwu

l'ehu onye atsụ ebvu agụ ẹnwa. ³ Waa iphe, bụ ejio-iphe, dù l'iphemiphe, anwükota lè mkpula ẹnyanwu-a baa. Iphe ono bụ l'onyemonye bụ iphe lanụ anwükota l'ehu phę. Teme ọphu ka njo bürü l'obu amadụ buepho ejio-iphe jiru iya; teme eme iphe eswe nödu aduje phę l'obu eka ẹphe nọ ndzụ; ole e -mechakwa-a, onye ono alakwaa maa. ⁴ Ole ọ bụ; onyemonye, nokpo ndzụ bẹ nweékwarupho iphe, oole ẹnya iya. Lè nkụta, nọ ndzụ kakwa oduma, nwụhuru anwụhu mma. ⁵ Kele ndu nọ ndzụ maru l'ephe e-mechaa nwụhuru anwụhu. Obenu lè ndu nwụhuru anwụhu ta aduedu ọphu ẹphe maru. Ndu nwụhuru anwụhu te enweędu obunggo; teme ọphu a nyataedula phę ililekpoo. ⁶ N-yemobu onye ono; yee ndumashi iya; mẹ okophoo ya g'ephe ha tukowaru phukashijü. Ọphu ọ duedu iphemiphe, eeme lè mkpula ẹnyanwu-a, eka iya dukwadu.

⁷ Oo ya bụ; g'ehu tsoje ngu ụtso mẹ i nödu eri nri ngu. Teme l'iimeje ęswa l'ime obu ngu mẹ i nödu angụ mée ngu; kèle ọ kwa nta-a bẹ iphe, iime dù Chileke ree. ⁸ Yejekwa uwe, acha phuuphuu tekenteke; ọphu manụ, eshi mkpoo abvujekwa ngu abvubvu l'ishi. ⁹ G'ehu tsoje ngu ụtso gụ lè nyee ngu ono, i yero obu ono; jeye g'unu a-nọ-bekporu ndzụ lè mkpokoro ndzụ-a, Chileke nṣru ngu lè mkpula ẹnyanwu-a. Mbụ lè mkpokoro mbóku-mbóku ono, Chileke nṣru ngu ono; waa akanya, iisegbu onwongu lè mkpula ẹnyanwu-a bẹ bükwa ęhu-ụtso ono, bụ okiphe, i ketarụ iya. ¹⁰ Iphe, eka rwubekpoooru ngu l'ememe; gude ike ngu l'ophu mee ya; kèle ali-

maa, bụ eka iiye bẹ ozi ta adudu; ọphu achị idzu iphe, ee-me adudu iya; teme ọphu mmamiphe yee nkwamenya adukwa iya pho.

¹¹ Su-a; mu hümakwarupho iphe ozo lẹ mkpula ẹnyanwu-a. O tọ bụdu onye ka oso agbatajẹ oso; ọphu ọ bụdu onye ọkpehu ka bẹ alwukpeje l'ogu. Teme ọphu ọ bụdu onye maru ẹkwo kachaa enweru nri; ọphu ọ bụdu onye maru iphe kachaa enweru iphe; ọphu ọ bụdu onye kachaa amaru ẹkwo bẹ eemejeru iphe-oma. G'ephe ha bẹ ẹso yee ẹheni tükoru etsokota. ¹² Ozokwapho bụ l'o tọ dudu onye amajeru teke oo-byaru iya. Oo g'eegudeje ẹjo ụgbu nmata ẹma-a; bya aburu g'aagbabęje ónyà nmata ẹnu-a bụ g'ejø mbóku adapfuye ndiphe; mbụ l'ozujee phẹ pho gburumu pfurii teke ẹphe te eledu ẹnya iya.

Mmamiphe kakwa eme eswe ree

¹³ Mu byakwapho anodu lẹ mkpula ẹnyanwu-a húma iphe, mmamiphe meru; ọ dù mu biribiri. ¹⁴ O dürü mkpukpu lanu, ha nwanshi, nonu; ọ bürü-a nwa ụmadzu ole mole bu iya. Onye eze, ọkpehu dù shingushingu bya afüaru mkpukpu ono; bya egude ojogu iya nö-phee ya mgburugburu; bya akpɔ-chia ya mkpɔ-chi. ¹⁵ O dukwanuru nwoke lanu, bu lẹ mkpukpu ono. Nwoke ono akpa nri; ole ọ bụ onye maru iphe. O bürü iya mechaaru gude mmamiphe iya dzoo mkpukpu ono. Ole ọ tọ dudu onye nyatajерu nwoke ono, akpa nri ono. ¹⁶ O bürü iphe ono meru g'o gude mu sụ lẹ mmamiphe kakwa ọkpehu ree. Ole onye ụkpa bẹ a taa

gubejedu mmamiphe nkiya iphe; ophu ọ dudu onye angajẹ nchị l'opfu iya. ¹⁷ Onye maru iphe -tọo nwęhu pfua opfū bẹ ọ kakwa ree g'i ngabẹ iya nchị eme lę gbagbagba, onye-ishi ndu eswe ara. ¹⁸ Mmamiphe kakwa ngwogu ree. Obenu l'onye iphe-eji lanụ emebyijekwa iphe, dù shii.

10

¹ Ijiji, nwụhuru anwụhu -daba lę manụ-mbeleke bẹ oomeje iya l'ooshi tükurubaa. Noo g'umere onye-eswe; g'ọ hahabẹ nwanshịi emeje mmamiphe yẹe akwabẹ ùbvù g'ọ tọ dù iphe, oo-bu.

² Egomunggo onye maru iphe emeje iya g'o mee iphe, pfuru nhamụnha; obenu l'onye-eswe bẹ egomunggo iya emeje l'oome ékicha ékicha.

³ O tọ dudu m'obeta ọ bụru lę gbororo bẹ onye-eswe eje ije; l'oogoshiępho lę ya bụ itorito; mbụ l'qonodujeephō egoshi onyemonye lę ya bụ idokpamkpata.

⁴ O -bụru l'onye bụ ishi bẹ i meru; ẹhu wata eghu eghu; ta agbeshikwa l'eka i nọ sụ l'iilawa. Jichikwaa obu oyi; noo l'odoo emeje g'a palia pazeta.

⁵ O nweru ejo-iphe ọzo, mu humaru lę mkpula ẹnyanwu-a. Iphe ono bụru emeswe, shi l'eka onye bụ ishi. ⁶ Aagbeje bya ewota onye-eswe je edobe l'qonodu, ha shii; bya ewota onye nweru iphe dobe l'qonodu, ha nwanshịi. ⁷ Mu humaru eka ọ gbẹ bụru ndu bụ ohu gbẹ nödu l'eli ịnya; ndu bụ ụnwụ eze gbechia gude ọkpa eje gẹ ndu bụ ohu.

⁸ Sụ-a; o kwa onye buru nsụ e-mechaa dalahụ lẹ nsụ ọbu. O buru onye epyo mgbaka igbulọ bẹ agwọ ataje. ⁹ O kwa onye akụkposhi mkpuma bẹ oomekajẹ iphe. O buru onye awa nkụ bẹ anoduje ezeru mgbabahụ iya. ¹⁰ O -buru l'ogbunkụ ta atsudu nkọ; ọphu onye awa nkụ abaduru iya ababa bẹ ọo-tukoje g'ike ha iya egbu; teme l'o gbufu nkụ ónyá. Obenu l'ọ kwa mmamiphe emeje g'iphe, nemadzụ eme nweru iya ishi. ¹¹ Onye egudeje ọmamanshi eme g'agwọ ta ata eru -gbẹ haa ya; o taada teme o meahaa ya bẹ iphe, oome buanaa kẹ mmanụ. ¹² Opfu, shi onye maru iphe l'ọnụ emeje g'a kwabẹ iya ùbvù. Obenu l'onye-eswe bụ iphe, o pfutaru l'ọnụ egbuje iya. ¹³ Iphe, onye-eswe sarụ ọnụ wata epfupfu abujeru iphe, enwedu ishi. Teke o pfugheru iya epfughe; iphe, o pfushiru abụru béríberiberi iphe, adudu iphe, o bụ. ¹⁴ Opfu onye-eswe bẹ anoduje anwụshi anwụshi. O tọ dùdu onye maru iphe, e-me l'iphu. Ebe o dùdu onye adụ ike akarу iya iphe, e-mechaa mee nụ mè o töepho azu.

¹⁵ Nsegbu akanya, onye-eswe ese emeje ike abvụ iya; o tọ maęduru ụzo unuphu.

¹⁶ Sụ-a; nshio ọha ọphu bụ nwatanshiị bụ eze phẹ; teme ndu-ishi l'ọha ono bülerupho gwọogwoo bẹ ẹphe agbeshije l'utsu eri. ¹⁷ Ehū-utso bẹ a gokwanuru nụ ọha ọphu eze phẹ shi l'oke unuphu; teme ndu-ishi l'ọha ono buru ndu eri iphe l'orwuberu iya; ndu eri iphe g'ehu shihu phẹ ike; ndu abuedupho olwe-kporokporo bẹ ẹphe bụ.

18 Onye ẹnyiru bẹ ụlo iya ezejekwa kpuru. Ọ buru teke o jiru eka ye l'iphu ụtapfu bẹ ụlo ọbu awatajẹ eshi eshi.

19 Obo-iphe bükwa iphe, aabọ-dojeru iya bụ g'e mee kwakiri kwakiri. Mee buru g'ehu tsọ ụtso bẹ aangụ-dojeru iya. O bekwanụ l'oo okpoga bụ eka iphemiphe jeberu o sùbe ishi.

20 Şu-a; ta adukwa teke aa-nonya l'i phuahaa onye eze iphu; o rwuhaa ọ buru l'ime obu ngu. Ebe o dukwa teke aa-nonya g'i nöodu l'ime ụlo ngu su l'iiphu onye nweru iphe iphu. Noo le nwenu, ephegbaa ephephe; mè iphe ozo, nweru nkù bẹ a-turutakwa iya je edooru iya.

11

Umere onye kwaru ẹnya

1 Woru nri ngu chie lẹ mini; kèle a -noephō ujiku ole mole bẹ ii-humá iya-a. **2** Hata iphe ngu keeru ụmadzu ẹsaa; mbụ-a; keeru iya ụmadzu ẹsato; kèle i tị madụ ejo-iphe, e-mechaa nwụa l'eliphe-a.

3 Igwe -rwua ji alị bẹ oodzejeru eliphe mini. Oshi, daru adada -daru laa l'uzo ndohali-o; ọ daru laa l'uzo isheli-o; o buepho eka iya ophu ọ daru laa bẹ ọo-ze. **4** Onye eme ele pherephere bẹ ta akobekwa iphe l'alị. Ophu onye ele igwe ẹnya l'iphu adukwa iphe, oo-meta l'opfu iya. **5** Oo g'i tị madụ uzo, pherephere eshije; ophu i madụ gę nwaswa eshije kpua l'ephō ne iya-a; bükwapho g'iphe, Chileke eme tee dodu ngu ẹnya; mbụ Chileke, meru iphemiphe. **6** Kúa mebyi iphe, iiku akukwu l'utsu. Ophu i dobekwa eka doo

l'uzenyashi; kèle i tị madụ ophu e-mechaa dù ree. ?Bu ọwa-a; töö ophuu; töö ẹphenebo e-mechaa dükota ree?

⁷ Iphóró dù ree; teme ẹnyanwu nodu aduje ree ele ẹnya. ⁸ Nemadzụ -dzükpo ndzụ n'o apha ole mole; g'o nohabé; g'ehu tsoje onye ono ụtso l'apha ono g'o hakota. G'o nyatajékwa nchi ejihu iya; kèle mbóku k'ono adükwapho igwerigwe. Iphemiphe, abyakpoo ememe tükokwaru bükotaru iphe-mmanu.

Anyata Chileke l'okoröbya

⁹ G'ehu tsoje ngu ụtso; gube nwokoröbya; teke i bụ okoröbya. Tejekwa ẹswa teke ẹhu nwata dükwadu ngu. Iphe, ii-nodu etso bụ iphe, obu ngu pfuru ngu; yee iphe, i gude ẹnya ngu húma. Ole ọo g'i nyatakwa l'iphemiphe ono bẹ Chileke e-mechakwaa kpee ngu ikpe iya.

¹⁰ Ọo ya bụ; haa ayọ ọshi l'ime obu ngu! Tuko iphe, egburwashị ngu ẹhu g'o ha gwobekota; kèle abụ okoröbya; yee teke ọkpehu ngu dzuru edzumedzu tükokwaru bürü iphe-mmanu.

12

¹ Sụ-a; nyatakwa onye meru ngu nụ teke i bụkwadu okoröbya; teme ejo mbóku ono erwua; mbụ apha g'apha ono, ii-wata epfu sụ: "Iphemiphe-a ta adüekwa ophu atsọ mu ụtso."

² Teke ono bẹ ẹnyanwu a-wata ngu adụ inyeku inyeku. Iphóró l'ophu; mè ọnwa; waa kpokpode atükokwapho dù ngu inyeku inyeku. Teke ono bẹ mgboko a-dụ g'eka igwe dzechaaru mini; ur-wukpu gbakahụ. ³ Teke ono bẹ ndu eche unuphu

nche a-wata aphụ kpaakpaakpaa. Teme ụmadzu labo ono, bụ oke, dù ike ono awata eje ephuru ephuru. Ndu egwe iphe egwegwe egwebuhu iya; noo kélé ẹphe ta adụedu igwerigwe. Teme ndu ono, agbeje lè windo pyofu ẹnya ono awata aphụ ragaraga.

⁴ Teke ono bẹ aa-guchishi ọguzo, nọ l'uzo, e shi abahụ lè mkpukpu. Iphe, eegwe egwegwe adahaa ngu inchi inchi. Teke ono bẹ nemadzụ e-tehuje mè iphe-ọduu ha ẹnu. Ole olu ebvu phẹ a-noduje ada iya ẹnyi ẹnyi. ⁵ Teke ono bụ teke amadụ atsúwa iphe, ha l'eli ebvu; bya atsúwa ebvu iphe-ehuka, nọ l'uzo; mbụ teke oshi alumondu atụ ige; teme igube nodu akpụwa rígorigo; teme ọphu ẹgu ejepfu nwanyị agụhedu. Noo teke nemadzụ a-tuchi lashia eka ọo-nọ ojejoje; ndu akwa iya nụ e-tsoru gbororo erwu erwubvu iya. ⁶ Nyatakwa onye meru ngu nụ; teme l'a gbabua ụdo, e gude mkpola-ochaa swia; mbụ teme l'a tükpo ochi mkpola-ododo, eegudeje ese mini lè welu ono. Nyatakwa iya; teme l'eetsukposhia ite-mini, eesejeru mini ọbu ye; mbụ teme l'eemebyishia igwe, eekobeje eri ono, e gude ese mini lè welu ono. ⁷ Noo teke ogwəhu, bụ ejá ali a-laphu azu l'eja ali eka o shi; unme ndzụ alapfu Chileke onye nṣuru iya nụ.

⁸ “Sụ-a; iphe-mmanụ yee iphe-mmanụ bụ iphe-mmanụ. Iphemiphe tükoru bürü iphe-mmanụ!” Noo olu mube O-zì-iphe.

Mkpochi-ishi iya

⁹ Sụ-a; onye ziru iphe-a ta abulekwa-a l'o maru iphe; obenu l'o meru ndu ọzo ẹphe nwuta

iphe. O rịru ọriri bya avỌ iphe avỌvo; bya anmaa ẹtu ẹtu doo giriri. ¹⁰ O-zì-iphe ono tɔru nwéhu hỌ opfu, rwuberu l'epfupfu ahohọ; k'ophu bụ l'iphe, o deru pfuru nhamunha bya abụru ọkpobe opfu. ¹¹ L'opfu onye maru iphe adujekwa gẹ mpyipyi oshi, ụnwu-eswi egudeje eche eswi. Teme ẹtu ẹtu, Onye Eche Aturu ono nmashịru kubé nodu anguba jeephо anguba gẹ nggu, a kpóberu kpóshia ike.

¹² Oo ya bụ; nwa mu; g'iphe ọwa-a, mu abya epfupfu-a bùkwaru iphe, a-nodu alọ ngu eka le nchi. Aa-nodukwa ede ékwo, dù igwerigwe igwerigwe; ọphu e debuhudu iya edebuhu. Obenu l'anwụnuka ékwo emejekwa gẹ nemadzụ kpojohu.

¹³ Nta-a bẹ a tükowaru iphemiphe nümakota. Waa iphe, bụ mkpochi-ishi iya baa: Tsuje Chileke ebvu meje iphe, ọ sụru g'i mee; kèle oo ya bụ iphe, rwuberu amadụ l'ememe. ¹⁴ Kèle iphemiphe, nemadzụ eme bẹ Chileke e-mechakwaa kpee ya ikpe iya; mékpo iphemiphe, nemadzụmekotaru l'edomi; mẹ ndu ọphu dù ree; mẹ ndu ọphu dù ejị.

**Bayiburu Izii
Izii: Bayiburu Izii Bible**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d